

Sygn. akt III U 902/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy C. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania C. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 27 maja 2013 r., (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy C. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 maja 2013 r. do 30 kwietnia 2015 r.,

II. stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia.

Sygn. akt III U 902/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 września 2013r.

Decyzją z dnia 27 maja 2013 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy C. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wobec ustalenia przez Komisję Lekarską ZUS, iż jest on zdolny do pracy.

W podstawie prawnej decyzji, organ rentowy powołał ogólnie przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazał, iż zgodnie z przepisami powołanej ustawy prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobie, która stała się niezdolna do pracy, a ponadto spełnia warunki wymagane do uzyskania prawa do tej renty. Niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W odwołaniu z dnia 3 czerwca 2013 r. wnioskodawca C. W. zakwestionował powyższą decyzję jako krzywdzącą, wnosząc ostatecznie o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując w całości stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca C. W., urodzony (...), pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy przyznawaną kolejnymi decyzjami ZUS poczynając od 7 czerwca 2003 r. tj. od zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego z powodu choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa z dyskopatią szyjną i lędźwiową – krzyżową z przewlekłym zespołem bólowym, choroby nadciśnieniowej i otyłości. Świadczenie rentowe wnioskodawca pobierał do dnia 30 kwietnia 2013 r.

Dnia 28 marca 2013 r. wnioskodawca złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do wniosku załączył zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez COM w J. z dnia 20 marca 2013 r. potwierdzające chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa

z dyskopatią szyjną wielopoziomową z przewlekłym zespołem bólowym, dyskopatię lędźwiową wielopoziomową, chorobę zwyrodnieniową stawów biodrowych, przewlekłą niewydolność wieńcową i nadciśnienie tętnicze z zajęciem serca oraz astmę oskrzelową.

Podczas ostatniego badania kontrolnego przeprowadzonego w dniu 24 kwietnia 2013 r. lekarz orzecznik ZUS po zasięgnięciu opinii specjalistycznej lekarza konsultanta – specjalisty okulisty rozpoznał

u wnioskodawcy: jaskrę pierwotną otwartego kąta przesączania obuoczną, zawężenie pola widzenia koncentryczne, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, dyskopatię szyjną i lędźwiową oraz nadciśnienie tętnicze, które to naruszenia sprawności organizmu nie powodują niezdolności do pracy zgodnie z poziomem kwalifikacji.

Na skutek sprzeciwu wnioskodawcy komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 22 maja 2013 r., również stwierdziła zdolność wnioskodawcy do pracy, przyjmując rozpoznanie lekarza orzecznika ZUS za prawidłowe.

Orzeczenie to stało się podstawą faktyczną zaskarżonej decyzji.

Biegli sądowi – specjalista ortopeda, kardiolog, pulmonolog i okulista w opinii z dnia 3 czerwca 2013 r. rozpoznali u wnioskodawcy C. W.: chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z dyskopatią C5C6C6C7, L4L5, L5S1, chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych, chorobę niedokrwienną serca I CCS, nadciśnienie tętnicze II ESC, astmę oskrzelową częściowo kontrolowaną, jaskrę pierwotną otwartego kąta oka prawego i lewego do diagnostyki.

Po przeprowadzeniu oględzin oraz na podstawie dokumentacji medycznej biegli uznali, że odwołujący się jest osobą częściowo niezdolną do pracy do 30 kwietnia 2015 r. W uzasadnieniu biegli podnieśli, iż naruszenie sprawności organizmu wnioskodawcy spowodowane schorzeniami narządu ruchu, układu oddechowego, wzroku całkowicie uniemożliwiają zatrudnienie wnioskodawcy w zawodach wymagających ciężkiej pracy fizycznej, długiego stania, pracy w pozycji wymuszonej, dźwigania ciężarów. W ocenie biegłych nie uzyskano poprawy od badania orzeczniczego z dnia 13 kwietnia 2012r. Odnosząc się natomiast do orzeczenia komisji lekarskiej ZUS biegli podkreślili, że nie bierze ono pod uwagę znacznego zaawansowania schorzeń uniemożliwiających pracę w zawodach wyuczonych i wykonywanych przez wnioskodawcę np. ograniczenia sprawności ruchowej, wydolności oddechowej, sprawności narządu wzroku uniemożliwiających pracę

w zawodach wymagających pełnej sprawności fizycznej. Zaburzenia widzenia wnioskodawcy powinny być natomiast dalej diagnozowane neurologicznie.

Organ rentowy złożył pisemne zarzuty do powyższej opinii podając, że opinia budzi zastrzeżenia natury medycznej, jest niepełna i niezgodna

z obowiązującym ustawodawstwem. Wobec błędnej i sprzecznej opinii biegłych z ustaleniami komisji lekarskiej ZUS organ rentowy wniósł

o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego specjalisty medycyny pracy pracującego z listy SO w Rzeszowie celem ustalenia czy aktualne naruszenie sprawności organizmu wnioskodawcy spowodowane obecnym stopniem zaawansowania schorzeń somatycznych powoduje częściową, długotrwałą niezdolność do pracy zgodnej z kwalifikacjami.

W opinii z dnia 31 lipca 2013 r. biegły z zakresu medycyny pracy stwierdził u wnioskodawcy astmę oskrzelową częściowo kontrolowaną, jaskrę obuoczną z koncentrycznym zawężeniem pola widzenia, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo - krzyżowego

z wielopoziomowymi zmianami dyskopatycznymi i przewlekłym zespołem bólowym, chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych, nadciśnienie tętnicze II ESC i chorobę niedokrwienną serca CCS I.

W ocenie biegłego gremia orzecznicze ZUS-u zupełnie pominęły

w swoich opiniach istotne schorzenie wnioskodawcy, jakim jest astma oskrzelowa. Widnieje również wpis - spirometria bez zaburzeń wentylacji, która to ocena jest nieprawidłowa. Jak dalej nakreślił biegły, stan układu oddechowego uniemożliwia wykonywanie ciężkiej pracy fizycznej,

w zapyleniu, zadymieniu i w kontakcie z czynnikami nieswoiście drażniącymi drogi oddechowe (zapachy, wilgotne zimne powietrze itp.).

Schorzenia kręgosłupa i stawów obwodowych nie pozwalają na wykonywanie pracy wymagającej pozycji wymuszonej, dźwiganiem

i przenoszeniem ciężarów, długotrwałego stania i chodzenia. Istotnym ograniczeniem zdolności do pracy jest koncentryczne zawężenie pola widzenia związane z obecnością jaskry. Mało tego opiniujący na potrzeby ZUS pisze o szybkim postępie ograniczenia pola widzenia (str. 194) i w związku z tym sugeruje poszerzenie diagnostyki, neurologicznej. Mimo niezłej korekcji ostrości widzenia sytuacja ta ogranicza zdolność do pracy

w wielu zawodach, gdzie pole widzenia jest niezbędne do bezpiecznego wykonywania pracy w wielu zawodach jak np.: kierowca, operator wielorakiego sprzętu, w tym również wózków widłowych. Również stanowiska związane z nadzorem nad bezpieczeństwem cykli technologicznych innych pracowników z obsługą pulpity sterowniczych itp. Wymagają dobrych wszystkich funkcji wzroku, a nie tylko ostrości widzenia.

Konkludując, biegły uznał C. W. nadal za niezdolnego do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i ostatnio wykonywanej.

Dowód:

- decyzja ZUS z dnia 24.06.2003r.,
- wniosek o ponowne ustal. prawa do renty z dnia 28.03.2013r.,
- opinia lekarska z dnia 20.03.2013r.,
- opinia lekarza konsultanta z dnia 17.04.2013r.,
- orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 24.04.2013r.,
- orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 22.05.2013r.,
- decyzja ZUS z dnia 27.05.2013r.

w aktach rentowych nr 21303961.

- opinia biegłych sądowych z dnia 3.06.2013r. – k. 10-11,

- zarzuty do opinii biegłych – k. 19-21,

- opinia biegłego med. pracy - k. 26-28.

Dokonując powyższych ustaleń Sąd oparł się na dowodach z dokumentacji medycznej z leczenia wnioskodawcy zgromadzonej przez organ rentowy. Dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron, korzystają więc one z domniemania prawdziwości zawartych w nich danych z mocy art. 244 i nast. k.p.c.

Ponadto ustaleń faktycznych dotyczących oceny zdolności wnioskodawcy do pracy Sąd dokonał w oparciu o opinie biegłych sądowych z dnia 3 lipca 2013 r. i z dnia 31 lipca 2013 r., uznając je za w pełni miarodajne w zakresie oceny zdolności wnioskodawcy do pracy zarobkowej i stopnia naruszenia sprawności organizmu. Opinie te zostały wydane w oparciu o szczegółową analizę dokumentacji leczenia wnioskodawcy, z uwzględnieniem wyników badań pomocniczych. Opracowane zostały przez lekarzy o specjalizacjach z zakresu schorzeń, na które leczy się wnioskodawca. Zawierają ponadto dostateczne uzasadnienie wniosków końcowych. Wbrew zarzutom organu rentowego biegli sądowi odnieśli się do odmiennego stanowiska gremiów orzeczniczych ZUS, szczegółowo to uzasadniając.

Zarówno lekarz orzecznik ZUS, jak i komisja lekarska ZUS, nie wskazali na czym polegała poprawa stanu zdrowia wnioskodawcy uzasadniająca jego zdolność do pracy. Takiej poprawy nie stwierdzili w badaniu przedmiotowym i po analizie dokumentacji lekarskiej biegli sądowi w swoich opiniach. Natomiast biegły sądowy z zakresu medycyny pracy podniósł wręcz, iż stanowisko gremiów orzeczniczych ZUS w zakresie, w jakim stwierdzają, iż wnioskodawca może pracować w wymiarze pełnego etatu zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami budzi zastrzeżenia, gdyż na tych stanowiskach pracy występują narażenia i zagrożenia wymienione w przeciwwskazaniach do pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwwołanie C. W. zasługuje na uwzględnienie, gdyż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o nieprawidłowe ustalenia faktyczne, w zakresie oceny jego zdolności do pracy zarobkowej i stopnia naruszenia sprawności organizmu.

Zgodnie z przepisem art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące przesłanki:

1/ jest niezdolny do pracy,

2/ ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

3/ niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia.

Stosownie do art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Zgodnie natomiast z zapisem ust. 3 cytowanego przepisu ustawy, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Jedynie sporną pomiędzy stronami okolicznością było - czy wnioskodawca jest chociażby częściowo niezdolny do pracy.

Z ustalonego przez Sąd - w oparciu o opinię biegłych sądowych - stanu faktycznego wynika, iż C. W. jest częściowo, okresowo przez 2 lata – do 30 kwietnia 2015 r. niezdolny do pracy, począwszy od 1 maja 2013 r.

Wskazać należy, że w sprawie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy wypowiadali się specjaliści z zakresu schorzeń rozpoznawanych u C. W.. Podstawą zasięgnięcia opinii od biegłych w danej sprawie jest konieczność odwołania się przez sąd do specjalistów posiadających wiadomości specjalne z danej dziedziny, a to zgodnie z art. 278 k.p.c. Zatem to biegli muszą się wypowiedzieć, czy i jakie choroby oraz w jakim stopniu powodują naruszenie sprawności organizmu. Tylko oni, na bazie swojej wiedzy i doświadczenia, mogą stwierdzić takie czy inne nasilenie dolegliwości oraz ich wpływ na zachowaną zdolność do pracy. Opinie te zostały wydane po wnikliwej analizie dokumentacji z leczenia, z uwzględnieniem orzeczeń lekarzy orzeczników ZUS.

Zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227), wypłatę wstrzymanych emerytur i rent wznowia się od miesiąca ustania przyczyny powodującej wstrzymanie świadczenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano decyzję z urzędu o jej wznowieniu.

Z powołanych względów Sąd orzekł o przyznaniu wnioskodawcy prawa do renty począwszy od 1 maja 2013 r., tj. od dnia wstrzymania świadczenia.

Mając powyższe na uwadze - orzeczono jak w pkt I wyroku – po myśli przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Na podstawie art. 118 ust. 1a zdanie 2 ustawy o emeryturach i rentach

z FUS, Sąd w punkcie II sentencji wyroku stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za opóźnienie w ustaleniu prawa wnioskodawcy do renty

z tytułu niezdolności do pracy, albowiem w dacie wydania decyzji organ rentowy dysponował materiałem dowodowym pozwalającym poprawnie ocenić stan zdrowia C. W. oraz jego zdolność do wykonywania pracy zarobkowej. Przewlekły charakter rozpoznanych u wnioskodawcy schorzeń, wręcz pogorszenie stanu zdrowia i wynikające z nich znaczne upośledzenie sprawności organizmu nie uzasadniały ustalenia, iż w stanie zdrowia wnioskodawcy nastąpiła jakakolwiek poprawa. Z tego względu, co wykazało postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie, orzeczenia gremiów lekarskich ZUS były błędne, co z kolei skutkowało wydaniem wadliwej decyzji.